

Силабус навчальної дисципліни
«Гендерно орієнтоване бюджетування»

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень (денна та заочна форма навчання)

Рік навчання: 2-й, **Семестр:** 3-й

Кількість кредитів: 5

Обсяг: загальний обсяг дисципліни 150 год.: денна форма навчання: лекції – 26 год., семінарські заняття – 24 год., самостійна робота – 98 год., індивідуально-консультаційна робота – 2 год; заочна форма навчання: лекції – 6 год., семінарські заняття – 4 год., самостійна робота – 138 год., індивідуально-консультаційна робота – 2 год.

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – диференційований залік

Форма проведення занять – лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуально-консультаційна робота

Назва дисципліни	«Гендерно орієнтоване бюджетування»
Викладач	Мартиненко Валентина Віталіївна , д.е.н., професор, професор кафедри публічних фінансів
Контактний тел.	+380985085870
E-mail:	martynenkovv@ukr.net
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id
Консультації	Очні консультації: понеділок 13.00 – 14.00, ауд В318. Онлайн-консультації за попередньою домовленістю

Коротка анотація дисципліни. Дисципліна «Гендерно орієнтоване бюджетування» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань та навичок, необхідних для комплексного розуміння сутності та застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетуванні; врахування гендерних аспектів на всіх стадіях бюджетного процесу та забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків (гендерної рівності).

За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:

знання:

- сутність гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі;
- принципів застосування гендерно орієнтованого підходу в бюджетному процесі та ролі й діяльності різних суб'єктів, головних розпорядників коштів на державному та місцевому рівнях
- законодавства та міжнародних конвенцій, пов'язаних гендерно орієнтованим бюджетуванням;
- міжнародних стандартів якості в управлінні бюджетом для оцінки гендерно орієнтованого управління державними фінансами.

уміння:

- визначати та формулювати цілі, заходи, показники бюджетів з урахуванням гендерних аспектів;
- обґрунтовувати вибір гендерно орієнтованих бюджетних показників;
- розробляти гендерно чутливі бюджетні, цільові програми;
- дотримуватися принципів застосування гендерно орієнтованого бюджетування.

навички:

- інтегрувати цілі гендерної рівності до програмно-цільового методу в бюджетному процесі в Україні;
- проводити гендерний аналіз бюджетних та цільових програм;
- використовувати на практиці моделі та детермінанти практики гендерно орієнтованого бюджету участі, його ключові методи

1. Формат дисципліни – лекції, семінарські заняття, індивідуальна робота під керівництвом викладача, самостійна робота. Підсумковий контроль – диференційований залік.

2. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

3. Результати навчання

Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

4. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
-------------	---

Лекції	26/6
Семінарські заняття	24/4
Індивідуально-консультативна робота	2/2
Самостійна робота	98/138

Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення, інтернет.

5. Політика курсу. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:самостійне виконання завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

8. Схема дисципліни

Години, денна/заочна	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
2/2	Тема 1. Основи гендерної теорії та аналіз гендерних ролей	<i>Лекція:</i> мультимедійна презентація. <i>Семінар:</i> дискусія <i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i> Підготовка питань винесених на самостійне опрацювання	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	4/-
2/-	Тема 2. Нормативно-правові основи гендерної рівності в Україні та на міжнародному рівні	<i>Лекція:</i> мультимедійна презентація. <i>Семінар:</i> дискусія <i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i> Підготовка питань винесених на самостійне опрацювання	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.	4/4

4/2	Тема 3. Гендерна освіта та гендерне виховання	<i>Лекція:</i> мультимедійна презентація. <i>Семінар:</i> дискусія <i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i> Підготовка питань винесених на самостійне опрацювання	Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів	4/-
2/-	Тема 4. Реалізація гендерної політики на рівні держави та громади	<i>Лекція:</i> мультимедійна презентація. <i>Семінар:</i> дискусія <i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i> Підготовка питань винесених на самостійне опрацювання	Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	4/-
2/-	Тема 5. Гендерна рівність у сфері праці та зайнятості	<i>Лекція:</i> мультимедійна презентація. <i>Семінар:</i> дискусія <i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i> Підготовка питань винесених на самостійне опрацювання	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.	5/-
4/-	Тема 6. Методологія гендерного аналізу бюджетних програм та видатків	<i>Лекція:</i> мультимедійна презентація. <i>Семінар:</i> дискусія <i>Самостійна робота здобувачів</i>	Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для	5/-

		<i>вищої освіти:</i> Підготовка питань винесених на самостійне опрацювання	вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.	
2/-	Тема 7. Гендерно орієнтоване бюджетування в системі місцевого самоврядування	<i>Лекція:</i> мультимедійна презентація. <i>Семінар:</i> дискусія <i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i> Підготовка питань винесених на самостійне опрацювання <i>Індивідуально- консультаційна робота здобувачів вищої освіти:</i> Есе, реферат.	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.	5/-
2/-	Тема 8. Фінансування програм з просування гендерної рівності та протидії дискримінації	<i>Лекція:</i> мультимедійна презентація. <i>Семінар:</i> дискусія <i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i> Підготовка питань винесених на самостійне опрацювання <i>Індивідуально- консультаційна робота здобувачів вищої освіти:</i> Есе, реферат.	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.	5/-
2/-	Тема 9. Гендерно орієнтоване бюджетування: світовий досвід та основні принципи	<i>Лекція:</i> мультимедійна презентація. <i>Семінар:</i> дискусія <i>Самостійна</i>	Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи	5/-

		робота здобувачів вищої освіти: Підготовка питань винесених на самостійне опрацювання Індивідуально-консультаційна робота здобувачів вищої освіти: Есе, реферат.	та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.	
--	--	---	--	--

7. Система оцінювання

Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (18 балів)					Контрольний захід №1 – 6 балів	Диф. залік – 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Диф. залік)
Загальна кількість балів за модулем №1								
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4				
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3	3				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Модулі	Модуль 2 - (32 бали)					Контрольний захід №2 -6 балів		
Загальна кількість балів за модулем №2								
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9			
Відповідь на семінарських заняттях	3	3	3	3	3			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи							
Індивідуальна робота	6							
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5							

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1 - (15 балів)					Домашня контрольна робота – 15 балів
Загальна кількість балів за модулем №1						
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4		
Відповідь на семінарському занятті						
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Модулі	Модуль 2 - (35 балів)					Контрольний захід №2 – 15 балів
Загальна кількість балів за модулем №2						
Теми	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	
Відповідь на семінарських заняттях		4				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Індивідуальна робота	16					
Диф. залік – 50 балів						Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Диф. залік)

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедайлнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – у межах 30% від звичайної оцінки. Перескладання модулів відбувається із дозволу декана факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та диференційованого заліку заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт упродовж семестру / диференційований залік – 50/50.
Вимоги до письмової роботи	Під час оцінювання роботи враховуються також теми, винесені на самостійне опрацювання. Письмова робота повинна бути написана самостійно, плагіат заборонений.
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться відповідно до планів практичних занять на основі опрацювання лекційних матеріалів, основної та додаткової літератури (наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану самостійну роботу тощо). Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового контролю на заняттях, у формі виступів здобувачів з доповідями. Під час оцінювання роботи здобувача враховується відвідування занять, активна і продуктивна участь на заняттях, своєчасне виконання всіх завдань.
Умови підсумкового контролю	Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів. Він проводиться у письмовій формі диференційованого заліку. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Максимальна кількість балів – 50, яку може набрати здобувач під час поточної навчальної діяльності. Загальна кількість балів з дисципліни розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю, та балів, отриманих за результатами диференційованого заліку. Максимальна сума за семестр складає 100 балів.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Гендерно орієнтований підхід у бюджетному процесі : практ. посіб. / Т. Іваніна, О. Кисельова, М. Колодій, О. Остапчук, О. Цюпа. Київ : Віваріо, 2020. – 88 с. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D2%90%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%BE_%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%94%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0

%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%85%D1%96%D0%B4_%D1%83_%D0%B1%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%83_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%96.pdf (дата звернення: 01.12.2024)

2. Деякі питання забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Постанова Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 930 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/930-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.12.2024).

3. Питання збору даних для моніторингу гендерної рівності : Розпорядження Кабінету Міністрів від 02 грудня 2020 р. № 1517-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1517-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 01.12.2024).

Допоміжна:

4. Посібник для державних службовців щодо інструментів впровадження гендерного підходу: Посібник / Бабак М. М., Гаращенко С. В., Зайцева О. В. Київ, 2021. 80 с. URL: <https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1668069671.pdf> (дата звернення: 01.12.2024)

5. Про затвердження Інструкції щодо інтеграції гендерних підходів під час розроблення нормативно-правових актів : Наказ Міністерства соціальної політики України від 7 лютого 2020 р. № 86. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0211-20#Text> (дата звернення: 01.12.2024).

6. Про затвердження Методичних рекомендацій з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад: Наказ Міністерства соціальної політики України від 27.12.2022 № 359. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0359739-22#Text> (дата звернення: 01.12.2024).

7. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо внесення до колективних договорів та угод положень, спрямованих на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у трудових відносинах : Наказ Міністерства соціальної політики України від 29 січня 2020 р. № 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0056739-20#Text> (дата звернення: 01.12.2024).

8. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження та застосування гендерно орієнтованого підходу у бюджетному процесі: Наказ Міністерства фінансів України від 02.01.2019 № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0001201-19#Text> (дата звернення: 01.12.2024).

9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання гендерного впливу галузевих реформ: Наказ Міністерства соціальної політики України від 14 квітня 2020 р. № 257. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0257739-20#Text> (дата звернення: 01.12.2024).

10. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення гендерного аудиту підприємствами, установами та організаціями: Наказ Міністерства соціальної політики України від 09.08.2021 № 448. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0448739-21#Text> (дата звернення: 01.12.2024)

11. Про схвалення Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та затвердження операційного плану заходів на 2022-2024 роки з її реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2022 р. № 1163-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2022-%D1%80#Text> (дата звернення: 01.12.2024).

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://rada.gov.ua/ru>
2. Офіційний сайт Державної податкової служби України URL: <http://sfs.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Кабінету міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>